

XIX Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Katowicach Rok Szkolny 2022/2023

Luty

„Kiedy luty nie wymrozi, to maj
śniegiem nam pogrozi”.

„Gdy ciepło w lutym, zimno
w marcu bywa. Długo trwa zima,
to jest niewątpliwa”.

Co w numerze? Same dobre wieści

My w teatrze	str.2
Słowo roku i Dzień Języka Ojczystego	str.3
Patroni wybrani przez Sejm i Senat	str.4 -5
Sukces absolwenta naszej szkoły	str.6
Walentynki	str.7
Cios	str.8

Dobro, piękno, prawda

My w teatrze

26 stycznia br. uczestniczyliśmy w kolejnym spotkaniu z cyklu "Książka na scenę" w Teatrze Śląskim. Tym razem tematem była wojna, jej rola w historii oraz wpływ, jaki miała na sztukę, literaturę, kulturę.

Stali rozmówcy, prof. Ryszard Koziołek i dziennikarka Ewa Niewiadomska zastanawiali się, dlaczego wojna tak intryguje ludzi, dlaczego utwory o tematyce wojennej cieszą się poczytnością. Profesor przybliżył utwory traktujące o wojnie – począwszy od starożytnych opisywanych przez Homera – po te, o których czytamy w Biblii, aż po powieść Ericha Marę Remarque'a „Na Zachodzie bez zmian”. Podkreślił ogromną rolę jednostek (np. Odysa, Eleazara) w tych wydarzeniach, bo bez nich historia staje się mialka i nudna. Wojny są niewątpliwie największym złem ludzkości. Czy jest jednak w nich coś dobrego?

21 lutego - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Święto ustanowione przez UNESCO w 1999 roku. Jego data upamiętnia wydarzenia w Bangladeszu, gdzie w 1952 roku pięciu studentów uniwersytetu w Dhace zginęło w czasie demonstracji, w której domagano się nadania językowi bengalskiemu statusu języka urzędowego.

Pierwsze obchody Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego na świecie miały miejsce w 2000 roku, a w Polsce - w 2005. To święto w założeniu ma pomóc w ochronie różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego. Według badań UNESCO niemal połowa z 6 tysięcy języków świata jest zagrożona zanikiem w ciągu kilku pokoleń.

21 lutego 2013 roku ruszyła nowa kampania społeczna **Język polski jest a-ę**. Jej celem jest obrona znaków dialektycznych i przeciwdziałanie nieużywaniu charakterystycznych polskich liter (**ą,ć,ę,ł,ń,ó,ś,ż,ź**).

ŻÓŁĆ - to najdłuższy w języku polskim wyraz złożony wyłącznie z polskich znaków.

Przesłanie dla Polaków jest jedno – dbajmy o swój język.

**A niechaj narodowie wždy postronni znają,
iż Polacy nie qesi, iż swói iezyk maia.**

Słowa Roku 2022

SŁOWA ROKU 2022

Kapituła plebiscytu **SŁOWO ROKU** ogłosiła wyniki tegorocznej edycji.

W głosowaniu językoznawców zwyciężył wyraz **WOJNA**.

Decyzją internautów młodzieżowym słowem roku 2022 został wyraz **ESSA**.

(Oznacza coś łatwego, co przychodzi łatwo dlatego, że jesteśmy wyluzowani).

Mieć essę, czyli luz – to okrzyk radości lub triumfu, wykorzystywany jako ekspresja pozytywnych uczuć).

Kapituła przyznała także nagrodę jury dla słowa **ODKLEJKA**.

(Oznacza stan oderwania od rzeczywistości lub osobę, która nie rozumie, co się dzieje, jest nieobecna myślami, nie zachowuje się odpowiednio).

Patroni wybrani przez Sejm w 2023

20 kwietnia 2023 r. przypada **150. rocznica urodzin Wojciecha Korfantego**. W uchwale podkreślono, iż jest to jeden z ojców naszej niepodległości i wielki syn śląskiej ziemi, który był wielkim społecznikiem, publicystą na stałe związanym z chrześcijańską demokracją, członkiem Ligi Narodowej, Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” oraz prowadził działalność redakcyjną i wydawniczą w pismach „Górnoślązak” oraz „Polak”. W czasach II Rzeczypospolitej był członkiem Naczelnej Rady Ludowej, kierującej zwycięskim Powstaniem Wielkopolskim.

W październiku przypada **150. rocznica śmierci Pawła Edmunda Strzeleckiego**. Był wybitnym badaczem, podróżnikiem, odkrywcą i filantropem. Jako pierwszy Polak okrążył samodzielnie kulę ziemską. Badał tereny Ameryki Północnej i Południowej oraz Australii, Nowej Zelandii i Tasmanii.

W tym roku wypada 230. rocznica urodzin – **Aleksandra Fredry** najwybitniejszego polskiego komediopisarza, a także pamiętnikarza, poety oraz żołnierza kampanii napoleońskich. Był uczestnikiem wyprawy na Moskwę w 1812 r., a za męstwo został odznaczony orderami Virtuti Militari oraz Legii Honorowej. Fredro to twórca oryginalnej polskiej komedii, autor kilkudziesięciu utworów scenicznych wystawianych w teatrach Warszawy, Krakowa i Lwowa.

Rok 2023 będzie też skupiony na obchodach **60. rocznicy śmierci Aleksandry Piłsudskiej** – działaczki niepodległościowej, członkini Polskiej Organizacji Wojskowej i Polskiej Partii Socjalistycznej. *W czasie I wojny światowej wstąpiła do Legionów Polskich, otrzymała przydział do oddziału wywiadowczo-kurierskiego I Brygady i została komendantką kurierów legionowych.*

W listopadzie br. upłynie **100 lat od śmierci Jadwigi Zamoyskiej** – współtwórczyni Fundacji Zakłady Kórnickie, zaangażowanej społecznie patriotki, służebnicy Bożej, poliglotki, autorki spójnego systemu pedagogicznego, założycielki pierwszej w Polsce zawodowej szkoły gospodarstwa domowego i prekursorki myślenia o oświacie w kategoriach zarządzania projektem.

W tym roku obchodzić będziemy **stulecie urodzin Jerzego Nowosielskiego** – wybitnego malarza, rysownika, scenografa, pedagoga, filozofa, teoretyka sztuki i myśliciela religijnego, uważanego za jednego z najwybitniejszych współczesnych pisarzy ikon.

Patroni wybrani przez Senat w 2023

W tym roku odbędą się obchody **550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika**. Studiował nauki matematyczno-przyrodnicze, następnie prawo kanoniczne i medycynę. Po powrocie do Polski w 1503 r. następne 40 lat życia spędził przeważnie w Lidzbarku Warmińskim, jako sekretarz i medyk biskupa Watzenrodego, a po jego śmierci – jako kanonik przy katedrze we Fromborku. Właśnie tam przeprowadził znaczną część spośród 60 zarejestrowanych obserwacji astronomicznych.

W 2023 roku mija **185. rocznica urodzin i 130. rocznica śmierci Jana Matejki** powszechnie cenionego polskiego malarza. Był jednym z najwybitniejszych twórców malarstwa historycznego w Europie. Namalował ponad 300 obrazów. Swoje obrazy Jan Matejko wielokrotnie prezentował na wystawach w najważniejszych europejskich ośrodkach kultury. Zdobył liczne prestiżowe nagrody i odznaczenia, został honorowym członkiem wielu akademii artystycznych.

W tym roku świętować będziemy **100. rocznicę urodzin Wisławy Szymborskiej**, wybitnej poetki i laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie literatury. Poetka fascynuje czytelników na całym świecie. Stała się ambasadorką polskiej kultury za granicą. Jej wiersze zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków. Tematy, które poruszała w swojej poezji, wciąż są aktualne. Forma, jaką się posługiwała, ciągle zachwyca mistrzostwem.

Absolwent naszej szkoły doktorem nauk humanistycznych

31 stycznia w auli Uniwersytetu Śląskiego miała miejsce Uroczysta Promocja Doktorska. Jednym z kilkunastu doktorantów był absolwent naszej szkoły – **Adam Pomietło**.

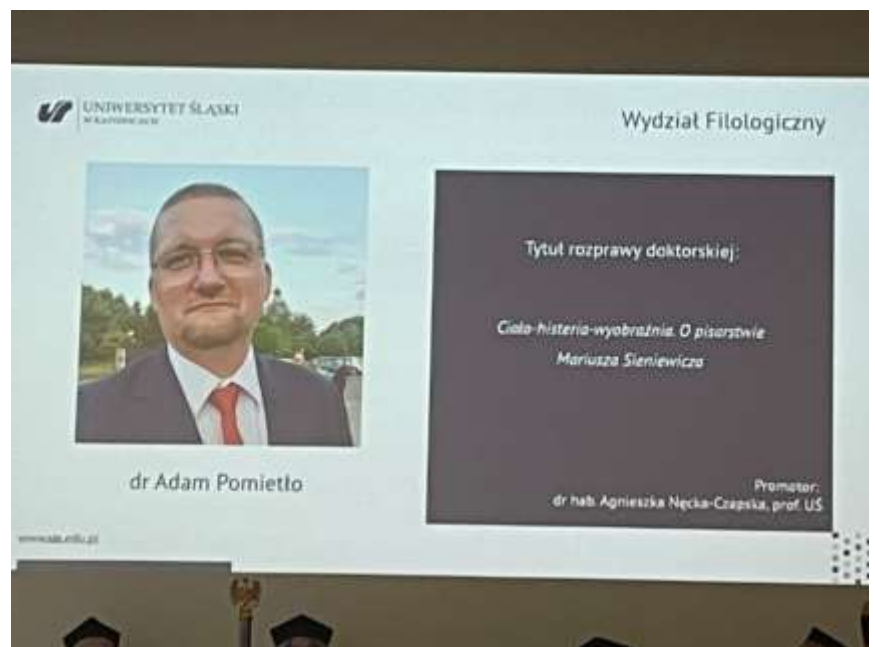
Pracę doktorską napisał na temat : „Ciało-Histeria-Wyobraźnia .O pisarstwie Mariusza Sieniewicza”.

Po złożeniu wymaganych egzaminów uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwa.

Promotorem w przewodzie doktorskim była dr hab. Agnieszka Nęcka.

Jesteśmy dumni z naszego absolwenta!

Adamie, jesteś chlubą naszej szkoły! Życzymy dalszych sukcesów!

14 lutego - Walentynki

Pierwowzorem walentynek było starożytne święto Luperkalia. Współczesny dzień zakochanych jest kojarzony z takimi postaciami jak Eros, Pan, Kupidyn. Do Polski zwyczaje trafiły w latach 90. XX wieku z kultury zachodniej. Walentynki konkurują z rodzimym świętem słowiańskim, zwanym potocznie Sobótką lub Nocą Kupały, obchodzonym w noc 21 na 22 czerwca.

Zakochani

Wisława Szymborska

Jest nam tak cicho, że słyszymy
piosenkę zaśpiewaną wczoraj:
"Ty pójdziesz górą, a ja doliną..."
Chociaż słyszymy - nie wierzymy.

Nasz uśmiech nie jest maską smutku
a dobroć nie jest wyrzeczeniem.
I nawet więcej, niż są warci,
niekochających żalujemy.

Tacyśmy zadziwieni sobą,
że coś nas bardziej zdziwić może?
Ani tęcza w nocy.
Ani motyl na śniegu.

A kiedy zasypiamy,
we śnie widzimy rozstanie.
Ale to dobry sen,
ale to dobry sen.
bo się budzimy z niego.

Miłość Prawdziwa

Wisława Szymborska

Miłość szczęśliwa. Czy to jest normalne,
czy to poważne, czy to pożyteczne -
co świat ma z dwojga ludzi,
którzy nie widzą świata?

Wywyższeni ku sobie bez żadnej zasługi,
pierwsi lepsi z miliona, ale przekonani,
że tak stać się musiało - w nagrodę za co?
za nic;
światło pada znikąd -
dlaczego właśnie na tych, a nie na innych?
Czy to obraża sprawiedliwość? Tak.
Czy to narusza troskliwie piętrzone zasady,
strącając ze szczytu moral? Narusza i strąca.

Spójrzcie na tych szczęśliwych:
gdyby się chociaż maskowali trochę,
udawali zgnębienie krzepiąc tym przyjaciół!
Słuchajcie, jak się śmieją - obraźliwie.
Jakim językiem mówią - zrozumiałym na pozór.
A te ich ceremonie, ceregiele,
wymyślne obowiązki względem siebie -
wygląda to na zмовę za plecami ludzkości!

Trudno nawet przewidzieć, do czego by doszło,
gdyby ich przykład dał się naśladować.
Na co liczyć by mogły religie, poezje,
o czym by pamiętano, czego zaniechano.
kto by chciał zostać w kręgu.

Miłość szczęśliwa. Czy to jest konieczne?
Takt i rozsądek każą milczeć o niej
jako skandalu z wysokich sfer Życia.
Wspaniale dziatki rodzą się bez jej pomocy.
Przenigdy nie zdołałyby zaludnić ziemi,
zdarza się przecież rzadko.

Niech ludzie nie znający miłości szczęśliwej
twierdzą, że nigdzie nie ma miłości szczęśliwej.

Z tą wiarą lżej im będzie i żyć, i umierać.

Cios

Witamy **Słuchaczy I** m rozpoczynających naukę w naszej szkole. Życzymy sukcesów.

2 lutego odbyło się zebranie Samorządu Słuchaczy.

- Spotkanie zostało zdominowane relacją (wzbogaconą slajdami) z uroczystości na Uniwersytecie Śląskim – CLXVII Uroczysta Promocja Doktorska z 31 stycznia br. **Absolwent naszej szkoły Adam Pomietło otrzymał stopień doktora nauk humanistycznych.**
- Słuchacze zrelacjonowali wrażenia ze spotkania w Teatrze Śląskim „Książka na Scenę”.
- Omówiono zadania samorządu na bieżący semestr.
- Następne spotkanie – 2 marca 2023 r.

Konkursy

Ogłoszony został konkurs Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku pt.: **Zasłużeni dla Niepodległej**”, w ramach którego należy przygotować pracę graficzną (plakat), model lub animację postaci lub wydarzenia związaną z historią najnowszej Polski (lata 1918 – 1989).

Prace konkursowe należy przesłać do 30 kwietnia 2023 r. Dla zwycięzców przewidziane są bardzo atrakcyjne nagrody rzeczowe - m. in. elektronika, gry edukacyjne i komiksy IPN.

Szczegółowe informacje w bibliotece szkoły i czytelní.

Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego organizuje od 21 lutego do 21 marca 2023 roku **Miesiąc Języka Ojczystego**. W ramach tego przedsięwzięcia odbędą się:

*Ogólnopolski Konkurs na Gadkę „**Gadajcie, jak dawniej we wsi pracowano**”.

Należy przesłać pracę konkursową w formie nagrania filmowego w postaci gwarowego niewierszowanego, oryginalnego (wcześniej nieprezentowanego) monologu na podany temat.

*Ogólnopolski Konkurs „**Twoja dzielnica – Twoja mównica**”. Należy stworzyć oryginalną pracę literacką, w której zostanie zaprezentowana wybrana odmiana środowiskowa języka polskiego (np. język lekarzy, muzyków, mechaników, górników). Gatunek pracy – dowolny (opowiadanie, wiersz, piosenka, scenariusz itd.).

- Szczegóły konkursów w bibliotece i czytelní.

Zespół redakcyjny: Patryk Szewczyk, Małgorzata Palla, Aleksandra Kruczyńska
Zachęcamy do nadsyłania materiałów do gazetki:

redakcja.zsodd@gmail.com